

1999

þÿ µ Á¹ Æ µ Á µ^{1 ± 0} ® ´ 1 ¿⁻⁰ . Ã .^{0 ± 1} Ä ¿
þÿ ± Å Ä ¿ ´ 1 ¿⁻⁰ . Ã . : ´ - »^{3 1} ¿ , “ ± » »^{- ±} ,
þÿ • » » ¬ ´ ± , ™ Ä ± »^{- ±} , — • À¹ Ä Á ¿ À ®

Athanasopoulos, Constantinos GE.

þÿ ‘ ’ . . .

<http://hdl.handle.net/11728/7302>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Κωνσταντίνος ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
Καθηγητής Τμήμ. Οικονομ. και Περιφ. Ανάπτυξης
Παντείου Πανεπιστημίου Κοινων. και Πολιτ. Επιστ. των Αθηνών

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Βέλγιο, Γαλλία, Ελλάδα, Ιταλία
Η Επιτροπή των Περιφερειών

τ. Α'
Δ' έκδοση

Αθήναι, 1999

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τα θέματα της Αποκέντρωσης, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Δημόσιας εν γένει Διοίκησης, ενέχουν αφ' εαυτών ιδιαίτερη σημασία. Η σημασία τους όμως αυτή προσλαμβάνει διαστάσεις μεγαλύτερες κατά περιόδους, λόγω ειδικότερων συνθηκών, υπό τις οποίες διατελεί μία Χώρα. Και η Χώρα μας κατ' αυτάς «διατελεί» υπό ειδικές συνθήκες, για πολλούς και ποικίλους λόγους. Ενδεικτικώς:

Η Αποκέντρωση εν γένει της κρατικής διοικητικής μηχανής, παρ' ότι αποτελεί συνταγματική επιταγή και όνειρο δεκαετιών δεν έχει ολοκληρωθεί για πολλούς λόγους, μεταξύ των οποίων δεν προέχουν πάντοτε λόγοι αδυναμίας αντικειμενικοί, αλλά λόγοι πολιτικών επιλογών προς την κατεύθυνση της μη πλήρους εφαρμογής του θεσμού, παρά τα αντιθέτως δηλούμενα εδώ και τα συμβαίνοντα αλλαχού, όπου οι αντίστοιχοι μηχανισμοί εφαρμόζονται λυσιτελώς από μακρού (π.χ. Γαλλία, Ιταλία, κ.ά.)

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, Α' και Β' βαθμού, δεν ητύχησε πάντοτε να έχει, πέραν της καλής συνταγματικής κατοχύρωσης, καλλίτερη μοίρα. Η Χώρα μας, η οποία «συνέλαβε» προ πολλών εκατονταετηρίδων την Ιδέα της, παλινδρομούσα και παραπαίουσα εγκατέλειψε κατά περιόδους στην τύχη του τον Α' βαθμό και μόλις προ τινος «ηυδόκησε» να ασχοληθεί με τον Β'.

Η Δημόσια εν γένει Διοίκηση «ακολουθεί» συνήθως την μοίρα των προηγούμενων θεσμών.

Οι πρόσφατες «κατεπείγουσες» ρυθμίσεις

της Κυβέρνησης και οι «εν θερμώ» εξαγγελίες εν συνεχεία της Αντιπολίτευσης για διάφορα θέματα της Δημόσιας Διοίκησης, (μεταξύ των οποίων και εκείνο της περιφερειακής της διάστασης) καταδεικνύουν περιτράνω το πρόβλημα «δυσλειτουργίας» της, το οποίο κατά τα φαινόμενα εμφανίζεται και ως οξύ και ως προκαλούν σειρά παρενεργειών στην εν γένει ζωή της Χώρας.

Η φύση των εφαρμοσθεισών ή προτεινομένων κατά καιρούς λύσεων επί θεμάτων Αποκέντρωσης, Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Δημόσιας Διοίκησης εν γένει, συνήθως αποσπασματικών και μη εντασσομένων σε ένα ευρύ, συνεκτικό, λειτουργικό, τελεσφόρο πλέγμα πολιτικών και μέτρων, αναιρεί τις όντως ευγενείς προθέσεις των Εισηγητών τους και κάθε άλλο, παρά οδηγεί σε επιθυμητά αποτελέσματα. Η συνεχής, εξ άλλου, τροποποίηση των συναφών ρυθμίσεων (νομοθετικού και διοικητικού χαρακτήρα), η ατελής εφαρμογή κατά περιόδους των σχετικών διατάξεων και η παρατηρούμενη, ενίοτε, από Κρατικά Όργανα ή Όργανα των Τοπικών Δομών αδράνεια περί την εφαρμογή των κειμένων νόμων, κάθε άλλο παρά οδηγούν στην «παραγωγή» «διοικητικού» εν γένει έργου, τόσο αναγκαίου, ιδία σήμερα.

Τα εν λόγω φαινόμενα όμως δεν επιτρέπεται να συνεχίζονται. Η εν γένει κατάσταση της Χώρας και η διεθνής συγκυρία, υπό την οποία αυτή «ζει» και «κινείται», επιτάσσουν άλλους ρυθμούς, πλέον εναργείς, πλέον λυσιτελείς, πλέον τολμηρούς (μετά συνέσεως...).

Και πρέπει να υπομνησθεί, ότι πέραν της κालώς εννοούμενης εξυπηρέτησης των Πολιτών επί θεμάτων τρέχοντος διοικητικού χαρακτήρα, η ορθολογικώς οργανωμένη και αρτίως λειτουργούσα Δημόσια Διοίκηση υπό καθεστώς πλήρους Αποκέντρωσης και η Τοπική Αυτοδιοίκηση, αποτελούν *condicio sine qua non* σημαντικών θεμάτων, όπως π.χ. η Ανάπτυξη με την ευρεία έννοια του όρου (οικονομική, κοινωνική,

πολιτιστική κ.λ.) και σε όλα, υπό έποψη χώρου, τα επίπεδά της (εθνικό, περιφερειακό, τοπικό) κ.ά.

Υπ' αυτή την έννοια λοιπόν και λαμβανομένων σοβαρώς υπ' όψει των διεθνών συνθηκών και συγκυριών σκληρού μεταξύ Κρατών και Κοινωνιών και Οικονομιών ανταγωνισμού πάσης μορφής, υφής, έκτασης και έντασης, είναι προφανές, ότι ο εν γένει αληθής, πλήρης και ουσιαστικός εκσυγχρονισμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των Αποκεντρωτικών Δομών και της Δημόσιας Διοίκησης της Χώρας παρίσταται υπέρ πάσαν άλλην εποχήν κατεπείγων και αναγκαίος, ανεξαρτήτως «πολιτικού κόστους» των Ιθυόντων, «απωλειών ισχύος» των Πολιτικών Κομμάτων και «θυσιών» του Κοινωνικού Συνόλου ή των μεμονωμένων Ατόμων.

Η τέταρτη (πρώτη το έτος 1988 μ.Χ., δεύτερη το έτος 1992 μ.Χ., τρίτη το έτος 1996 μ. Χ.) έκδοση του Α' τόμου της ανά χείρας εργασίας αποσκοπεί να καλύψει διδακτικές ανάγκες και απευθύνεται βασικώς στους Φοιτητές εκείνους, οι οποίοι παρακολούθησαν Μαθήματά μου επί θεμάτων Περιφερειακής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ο ανά χείρας Τόμος Α', περιλαμβάνει πλην του Προλόγου, Βιβλιογραφία, 4 Κεφάλαια, Επίλογο και Παράρτημα.

Στο Κεφάλαιο Α' εξετάζεται ο θεσμός της Περιφέρειας στο Βέλγιο με ειδική αναφορά στις Εδαφικές Ενότητες Βάσης, στην Agglomeration, στις ιδιαιτερότητες της Περιφέρειας των Βρυξελλών κ.ά.

Στο Κεφάλαιο Β' παρουσιάζεται ο θεσμός της Περιφέρειας στην Γαλλία, καθώς και οι τρέχουσες οικονομικές δραστηριότητες των Περιφερειών, η συμμετοχή τους στις δαπάνες αναπτυξιακών προγραμμάτων, το περιεχόμενο των προγραμμάτων ανάπτυξης κατά Περιφέρεια, οι δαπάνες του Κράτους κατά μεγάλες κατηγορίες αναπτυξιακών δραστηριοτήτων, οι ιδιωτικές επενδύσεις στις Περιφέρειες, η ί-

δρυσση εταιρειών μικτής οικονομίας στις Περιφέρειες κ.ά.

Στο Κεφάλαιο Γ' παρατίθενται οι Ιταλικές συνταγματικές ρυθμίσεις για την οργάνωση του Κράτους και οι ρυθμίσεις για τους Ο.Τ.Α. και παρουσιάζεται το νομικό καθεστώς των Περιφερειών στην Ιταλία (γενικό, ειδικό), ο θεσμός του Κυβερνητικού Επιτρόπου Περιφερειών κ.λ.

Στο Κεφάλαιο Δ' εξετάζεται ο θεσμός της Περιφέρειας στην Ελλάδα, όπως αυτός έχει εισαχθεί με πρόσφατα νομοθετήματα.

Στον Επίλογο καταγράφεται σειρά συμπερασμάτων από την εξέταση του θεσμού της Περιφέρειας στα πλαίσια της Αποκέντρωσης και της Περιφερειακής Διοίκησης στις τέσσερες Χώρες και διατυπώνεται σειρά ενδεικτικών σκέψεων για την παρούσα κατάσταση, την πορεία και το μέλλον του θεσμού της Περιφέρειας, των αρμοδιοτήτων, των οργάνων της κ.λ., ιδίως στην Ελλάδα.

Στο Παράρτημα, τέλος, παρουσιάζονται μερικά στοιχεία για την Επιτροπή Περιφερειών και για Περιφέρειες Χωρών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το ιδιάζον του πράγματος δεν επέτρεψε μία αναφορά και σε άλλες θεματικές ενότητες, οι οποίες εκαλύφθησαν μόνον διδακτικώς. Ο γράφων θέλει να πιστεύει, ότι με τα ανά χείρας κείμενα προϊόν μακράς επί τόπου έρευνας (Βέλγιο 1990, 1993, 1994, 1995, 1996, 1998, Γαλλία 1986, 1987, 1989, 1993, 1997, Ιταλία 1992, 1993) θα εξυπηρετηθούν, εν τω μέτρω του δυνατού, οι προσφιλείς Ακροατές του και ακόμη να ελπίζει, ότι αυτά θα αποτελέσουν πηγή δημιουργικών ερεθισμάτων για τα θέματα της Περιφερειακής Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα, μακράν μικροπολιτικών σκοπιμοτήτων και μικροκομματικών αντεγκλήσεων.

Αθήναι, 1999 Κωνστ. ΓΕ. Αθανασόπουλος

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ
«ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ»
ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΘΗΚΕ, ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΘΗΚΕ
ΚΑΙ ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΣΤΗΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Β.Ε.
ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 35, 104 32 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 5242177, 5225611. FAX: 5232409

© Κωνστ. ΓΕ. Αθανασόπουλος
Ίμβρου 6, 112 57 Αθήνα, τηλ.: (01) 8647120,
telefax: (01) 8658868

Απαγορεύεται χωρίς έγγραφη άδεια του Συγγραφέα η αναδημοσίευση,
έστω και μικρού τμήματος του παρόντος, καθ' οίον δήποτε τρόπο, ως και η με-
τάδοσή του με οίον δήποτε σύστημα.

ISBN 960-7389-15-8